

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) na základe úlohy č. 6 na mesiac november z Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2024.

Návrh vychádza z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky 2023, v ktorom sa v časti Pôdohospodárska politika uvádza „Vláda si uvedomuje, že pôda je nenahraditeľné národné bohatstvo, a preto bude hľadať ďalšie nástroje jej ochrany ako neobnoviteľného prírodného zdroja pred nepriaznivými dôsledkami klimatických zmien, nešetrným obhospodarovaním, neoprávnenými zábermi...“.

Cieľom návrhu zákona je ustanovenie právneho rámca pre manažovanie porastov drevín rastúcich mimo lesa na poľnohospodárskej pôde, ktorý v doterajšej právnej úprave využívania poľnohospodárskej pôdy absentuje. Ustanovuje sa možnosť nariadiť odstránenie drevín rastúcich na poľnohospodárskej pôde mimo lesa na pozemkoch, ktoré nemajú charakter lesného porastu a nie sú spôsobilé na preradenie medzi lesné pozemky, pričom predstavujú prekážku udržateľného poľnohospodárskeho využívania poľnohospodárskej pôdy a ich zachovanie nie je účelné z hľadiska ekologickej stability územia. Návrhom sa sleduje zosúladenie legislatívy na úseku ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v oblasti ochrany drevín. Ustanovuje sa aj možnosť založiť porast drevín na poľnohospodárskej pôde bez zmeny druhu pozemku na účely založenia agrolesníckych systémov využívania pôdy alebo zakladanie porastov poľnohospodárskej účelovej zelene s pôdoochrannou a ekostabilizačnou funkciou, ktoré prispievajú k ochrane pôdy pred nepriaznivými dôsledkami klimatickej zmeny a k zvyšovaniu biodiverzity poľnohospodárskych ekosystémov a to aj v nadväznosti na Strategický plán SR pre Spoločnú poľnohospodársku politiku, na základe ktorého sa subvencujú tzv. celofarmové ekoschémy ako aj zakladanie a udržiavanie biopásov, bylinných políčok a agrolesníckych systémov.

S cieľom zvýšenia ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy sa rozširuje povinnosť platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa jej kvality na všetky poľnohospodárske pôdy, nielen na vybrané pôdy v každom katastrálnom území.

Navrhujú sa viaceré čiastkové zmeny a úpravy vyplývajúce z požiadaviek aplikačnej praxe, ktorých cieľom je zvýšenie všeobecnej zrozumiteľnosti jednotlivých ustanovení zákona a zjednodušenie ich aplikácie. Z dôvodu zjednodušenia a zrýchlenia správnych konaní sa vypúšťajú niektoré povinnosti pre fyzické a právnické osoby (predkladanie niektorých dokladov).

Zároveň sa v zákone č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vytvárajú priaznivejšie podmienky pre aplikáciu vyhovujúcich dnových sedimentov do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy, čo umožní širšie využitie dnových sedimentov v poľnohospodárstve a lesníctve v udržateľnejšom hospodárení s pôdou. Predkladateľ pripravuje rozsiahlejšiu novelu tohto zákona, avšak problematiku dnových sedimentov je potrebné riešiť prednostne, pretože si to vyžaduje manažment prebiehajúcej revitalizácie závlahových kanálov.

Návrh zákona má pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý však nie je možné kvantifikovať. Návrh zákona má vplyvy na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy,

vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.